Lieta Nr. C12197013

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Daugavpilī 2013.gada 27.novembrī

Daugavpils tiesa tiesnese I.Šteine

rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2013.gada 18.septembrī /pers. B/ cēla maza apmēra prasību pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu, norādot, ka atbildētājs nepalīdz materiāli uzturēt bērnu. Pamatojoties uz Civillikuma 179.pantu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37, prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja prasītājas labā uzturlīdzekļus bērna /pers. D/ uzturēšanai 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, bet pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no valstī noteiktās minimālas mēneša darba algas.

2013.gada 23.septembrī atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2013.gada 23.oktobrim, izskaidrojot atbildētāja tiesības. Līdz sprieduma taisīšanai tiesā nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Šāds paziņojums pusēm nosūtīts 2013.gada 28.oktobrī (15.-16.lapa).

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta trešo daļu bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Dzimšanas apliecības kopija (lietas 8.lapa) apstiprina, ka/datums/dzimušās /pers. D/ vecāki ir /pers. C/ un /pers. B/.

Ar Daugavpils pilsētas domes dzīvesvietas deklarēšanas izziņām (lietas 11.-12.lapa) ir pierādīts, ka /pers. D/ dzīvo kopā ar māti /pers. B/. Līdz ar to atbildētāja pienākums ir uzturēt bērnu.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasītāja lūdza piedzīt likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt ir katra vecāka pienākums, neatkarīgi no mantas stāvokļa. Līdz ar to tiesa nevērtē pušu mantisko stāvokli un spējas uzturēt bērnu.

Prasītāja nenorādīja, no kura laika ir piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturēšanai.

Saskaņā ar Augstākās tiesas plēnuma 1996.gada 10.jūnija lēmumu Nr.3 uzturlīdzekļu piedziņa piespriežama no brīža, kas prasība ir celta tiesā, jo ar prasības celšanu persona uzsāk savu ar likumu garantēto civiltiesisko tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka uzturlīdzekļus ir maksājis labprātīgi, tādēļ uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no prasības iesniegšanas dienas tiesā, tas ir, no 2013.gada 18.septembra.

Ievērojot bērna vecumu un intereses, tiesa secina, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenami uzturlīdzekļi bērnam /pers. D/ 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 18.septembra un turpinot līdz bērna 7 gadu sasniegšanai, tas ir, līdz 2018.gada 19.septembrim, un 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2018.gada 20.septembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.novembra noteikumu Nr.1096 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu uz lietas izskatīšanas dienu minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir Ls 200. Līdz ar to uzturlīdzekļu minimālais apmērs bērnam vecumā līdz 7 gadu sasniegšanai ir Ls 50 mēnesī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Nosakot valsts nodevas apmēru, kura ir piedzenama no atbildētāja valsts labā, tiesa vadās no Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu prasības summa ir maksājumu kopsumma par vienu gadu (50x12 mēneši = Ls 600).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu par prasību naudas summā līdz 1500 latiem valsts nodeva ir 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 50 latiem (15% x 600= Ls 90).

Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir Ls 5,01.

Tādejādi no atbildētāja valsts labā ir piedzenama valsts nodeva Ls 90 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 5,01.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu tiesa nosaka atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 204.^{1}pantu, 250.^{25} pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, /pers. B/, /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērnam /pers. D/, /personas kods/, dzimušai/datums/, 25% (divdesmit piecus procentus) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2013.gada 18.septembra un turpinot līdz 2018.gada 19.septembrim, un 30% (trīsdesmit procentus) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no 2018.gada 20.septembra un turpinot līdz bērna pilngadībai vai līdz pušu materiālā stāvokļa izmaiņām.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu Ls 90 (deviņdesmit lati) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,01 (pieci lati 01 santīms).

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Daugavpils tiesā.